

NOTAT

TIL:

FRA:

SIGN.:

DERES REF.:

VÅR REF.:

DATO:

12.06.2020

Innspill til Handlingsplan for økt andel grønne og innovative offentlige anskaffelser

Statkraft viser til invitasjonen til å komme med innspill til det arbeidet Avdeling for offentlige anskaffelser om hva som skal til for å øke andelen grønne og innovative offentlige anskaffelser:

<https://www.anskaffelser.no/om-oss/handlingsplan-gronne-og-innovative-anskaffelser>

Statkraft er positive til arbeidet med å etablere en slik handlingsplan. Det er en rekke aspekter ved innkjøpsprosesser som kan berøres, men vi velger i denne høringsuttalelsen å fremheve betydningen av klima- og miljøaspekter.

I en rekke offentlige plandokumenter som er lagt frem i senere tid, som Klimakur 2030 og Hydrogenstrategien, understrekes muligheten til å bruke offentlige innkjøp som et virkemiddel til å redusere klimagassutslippene. Vi viser blant annet til omtale i regjeringens hydrogenstrategi s 10:

Transport og lav- og nullutslippsløsninger er noen av de prioriterte områdene der offentlige anskaffelser er vurdert som særlig egnet som virkemiddel for å nå Norges klima- og miljømål og som vil bli nærmere belyst i handlingsplanen.

Det å sette krav til lavutslipp- eller nullutslippsløsninger er en effektiv måte å fremme økt anvendelse av fornybare løsninger i nye anvendelser som transport og bygg- og anleggssektoren. Det gjør at de fossile alternativene ikke kan delta i konkurransen, og at man kan legge til rette for at de mest konkurransedyktige fornybare løsningene utvikles.

I Norge har man allerede bygget opp mye erfaring med at det virker å sette krav gjennom anbudsprosesser knyttet til offentlig kommunikasjon. Det har ført til en sterk satsing på elektriske ferger og utvides nå også med ferger på hydrogenbasert drivstoff. Videre har man sett en sterk vekst i elektriske busser basert på slike krav.

Krav i spesifikke anskaffelsesprosesser fungerer til å forsterke mer generelle krav som stilles på ulike forvaltningsnivåer, for eksempel i Oslo hvor man eksempelvis skal ha nullutslipps taxier i 2024, utslippsfrie anleggsplasser innen 2030 og all tungtransport skal være utslippsfri eller bruke bærekraftige fornybare drivstoff innen 2030. Vi ser at disse kravene er sterkt medvirkende til at aktørene i markedet jobber med å få fram nye miljøvennlige løsninger.

De gode erfaringene fra transportsektoren bør etter vårt syn også kunne tas inn i andre store sektorer, og vi tenker spesielt på bygg og anlegg. Der kan man både sette krav til utslipp i anleggsprosessen, i materialvalg og i driftsfasen av anleggene. Dette er også i tråd med omtalen i stortingsmeldingen om Smartere innkjøp – effektive og profesjonelle offentlige anskaffelser (Meld. St. 22 (2018–2019)), kapittel 9.5.2. Her nevnes det

eksempler som miljøvennlige bygningsmaterialer som tre og lavutslippsbetong. Listen er ikke uttømmende, og vi vil i tillegg nevne andre byggematerialer som blant annet miljøvennlig stål. I bygg og anlegg så må tydelige klima- og miljøkrav innarbeides i designfasen av anlegget (gjennom for eksempel materialvalg, livsløpsanalyser). I tillegg må oppfyllelsen av slike krav være tydelig beskrevet i leverandørkontrakter.

Hovedfokus i en innkjøpsprosess vil være å skaffe de nødvendige løsninger, tjenester og produkter til riktig kvalitet og pris. En viss fleksibilitet i prosessen, slik det beskrives i stortingsmeldingen, er også viktig. Samtidig mener vi at dette hensynet er enkelt å forene med å sette klima- og miljøaspekter som et viktig kriterium i innkjøpsprosesser.

Oppsummert så er Statkraft positive til at man utarbeider en handlingsplan for grønne offentlige anskaffelser. Offentlige anskaffelser er et nyttig virkemiddel å ta i bruk når man ønsker å fremme en dreining i mer miljøvennlig retning, raskere enn det som markedet i utgangspunktet kan levere.

Med vennlig hilsen
for Statkraft AS

Ulf Eriksen
VP Hydrogen